

Łódź, 4 maja 2023 roku

Do
Trybunał Konstytucyjny w Warszawie
AL J. Ch. Szucha 12a
00-918 Warszawa

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY KANCLARIA	
wpi. dnia	09. 05. 2023
Skarżący: W	\$

prowadzący
Kancelarię Adwokacką

Izby Adwokackiej w Ł

Skarga konstytucyjna

Działając w imieniu własnym na podstawie art 79 ustę 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 78. poz 483, ze zm.) wnoszę o :
stwierdzenie niezgodności §4 ustę 1 w zw. z §21 ustę 1 punkt 2 litera d) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r., poz. 18, ze zm.) jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art.32 ust. 1 zdanie drugie i art.92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP w zakresie w jakim różnicuje sytuację majątkową (wynagrodzenie) pełnomocnika w razie jego wyznaczenia przez Sąd z urzędu oraz w razie występowania jako podmiot reprezentujący stronę z wyboru i przewiduje wysokość opłaty stanowiącej koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszonej przez Skarb Państwa udzielonej przez adwokata z urzędu w wysokości niższej niż stawka minimalna za czynności adwokatów określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615, z późn. zm.) dotyczących stawek minimalnych w sprawach prowadzonych z wyboru.

UZASADNIENIE

Przedstawienie stanu faktycznego wraz ze wskazaniem czy w sprawie została wyczerpana droga sądowa

W dniu lipca 2022 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł na posiedzeniu niejawnym wydał wyrok w sprawie R M R M odebrał odpis wyroku w dniu 22 lipca 2022 roku. W dniu lipca 2022 roku nadał pismo na pocztę o nazwie skarga, gdzie złożył „skargę na Sąd Administracyjny na rozpatrzenie mojej sprawy”. W dniu sierpnia 2022 roku referendarz sądowy Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Ł przyznał R M prawo pomocy w zakresie dotyczącym zastępstwa prawnego przez ustanowienie adwokata.

W dniu sierpnia 2022 roku zostało doręczone zawiadomienie o wyznaczeniu adwokata W S pełnomocnikiem z urzędu dla R M w sprawie o sygn. akt Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł o sygn.akt . W dniu sierpnia 2022 roku adwokat W S zapoznał się z aktami sprawy. W dniu 26 sierpnia 2022 roku pełnomocnik z urzędu złożył wniosek o przywrócenie terminu wraz z wnioskiem o sporządzenie i doręczenia uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia lipca 2022 roku. W dniu września 2022 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł postanowieniem odmówił przywrócenia terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku. W zażaleniu z września 2022 roku na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł z września 2022 roku odmawiającego przywrócenia terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku złożyłem wniosek o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej skarżącemu R M z urzędu na rzecz adwokata W S oświadczając, iż koszty te nie zostały zapłacone w całości ani w części. W dniu listopada 2022 Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił zażalenie na postanowienie w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z lipca 2022 r., sygn. akt .

Postanowieniem referendarza sądowego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Ł z dnia grudnia 2022 roku w przedmiocie wniosku pełnomocnika z urzędu o przyznanie wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną R M zasądzono kwotę złotych, obejmującą podatek od towarów i usług. Referendarz sądowy zastosował rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U. z 2019 poz.18). Jako podstawę prawną referendarz sądowy wskazał §4 ust. 1 w zw. z §21 ust. 1 pkt 2 lit d) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1714). Skarżący złożył sprzeciw na to postanowienie referendarza sądowego. W sprzeciwie zarzuciłem zaskarżonemu postanowieniu referendarza sądowego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym naruszenie przepisów postępowania mający istotny wpływ na wynik sprawy art.250§1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. 2002 r. Nr 153 poz. 1270 ze zm.) poprzez zastosowanie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, mimo iż w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 2022 roku o sygn. akt SK 78/21 orzeczono, iż § 17 ust. 1 pkt 2 oraz § 17 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 18, ze zm.) są niezgodne z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 2 i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że wskazane w nich stawki dla adwokatów ustanowionych obrońcami z urzędu są niższe od stawek w tych samych sprawach dla adwokatów ustanowionych obrońcami z wyboru. W sprzeciwie argumentowałem, iż Sąd winien zasądzić wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu według stawki z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.).

Postanowieniem z dnia lutego 2023 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił sprzeciw. W uzasadnieniu podniesiono, iż wysokość kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, jak wyżej wskazano, została określona w §21 ust. 1 pkt 2 lit d) rozporządzenia, co do którego Trybunał Konstytucyjny się nie wypowiedział. Podniesiono, iż do dnia wydania niniejszego postanowienia ustawodawca nie zdecydował się na zrównanie wynagrodzenia minimalnego pełnomocnik z wyboru i z urzędu. Od postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z lutego 2023 r., które zostało wydane w następstwie rozpoznania sprzeciwu skarżącego nie przysługiwało prawo do wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, w związku z czym skarżący wyczerpał drogę sądową. Mimo że wskazane orzeczenie zostało wydane w toku sprawy toczącej się między osobami trzecimi, to wskazane postanowienia miały wpływ na sytuację prawną skarżącego. To skarżący miał legitymację do złożenia sprzeciwu na postanowienie referendarza sądowego oraz skargi konstytucyjnej (wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 30 października 2012 r., sygn. SK 20/11, OTK ZU nr 9/A/2012, poz. 110; 22 października 2013 r., sygn. SK 14/13, OTK ZU nr 7 /A/2013, poz. 100 oraz 23 maja 2018 r., sygn. SK 15/15, OTK ZU A/2018, poz. 35 - potwierdzające legitymację skargową pełnomocnika z urzędu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym).

Udokumentowanie daty ostatecznego rozstrzygnięcia

Postanowieniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z lutego 2023 roku został oddalony sprzeciw pełnomocnika z urzędu adwokata W S na postanowienie referendarza sądowego z grudnia 2022 roku w przedmiocie przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej. Odpis postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego został doręczony skarżącemu w dniu 3 lutego 2023 roku za pośrednictwem portalu ePUAP. W postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym terminy należy obliczać według zasad określonych przez przepisy prawa cywilnego. Zgodnie z art. 112 kodeksu cywilnego termin oznaczony w miesiącach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było – następuje w ostatnim dniu tego miesiąca. Natomiast w przypadkach, gdy koniec terminu do dokonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy, termin upływa dnia następnego (art. 115 k.c.). Skargę konstytucyjną wnosi się po wyczerpaniu przez skarżącego drogi prawnej (skorzystaniu ze zwykłych środków zaskarżenia), w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z lutego 2023 roku zostało doręczone w dniu 3 lutego 2023 roku termin trzymiesięczny do złożenia skargi mija w dniu 3 maja 2023 roku, który to dzień jest dniem ustawowo wolnym od pracy. W związku z tym składając skargę konstytucyjną w dniu 4 maja 2023 roku termin do złożenia skargi konstytucyjnej został zachowany. Data doręczenia jest udokumentowana przez urzędowe poświadczenie doręczenia postanowienia z lutego 2023 roku w dniu 3 lutego 2023 roku i data 3 lutego 2023 roku jest widoczna na samym postanowieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł .

Informacja czy od postanowienia postanowieniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł z lutego 2023 roku został wniesiony środek nadzwyczajny

Od postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oddalającego sprzeciw na postanowienie postanowienie referendarza sądowego z grudnia 2022 roku w przedmiocie przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, nie przysługuje już dalszy środek zaskarżenia. Nie został wniesiony żaden środek nadzwyczajny.

Określenie kwestionowanego przepisu aktu normatywnego na podstawie, którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją

W ocenie skarżącej przedmiotem badania konstytucyjności powinien być §4 ust. 1 w zw. z §21 ust. 1 punkt 2 litera d) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, która to norma (§4 ust. 1 w zw. z §21 ust. 1 punkt 2 litera d)) stanowiła podstawę niekorzystnego rozstrzygnięcia przez referendarza sądowego Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym z dnia grudnia 2022 roku, a następnie podstawę postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z lutego 2023 roku. §4 ust. 1 rozporządzenia stanowi podstawę do stosowania dalszych przepisów rozporządzenia, określonych w rozdziałach 2-4, w tym przypadku §21 ust. 1 punkt 2 litera d), który pozwala przyznawać pełnomocnikom z urzędu kwoty w wysokości niższej niż określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości, dotyczącym opłat za czynności adwokatów, które to rozporządzenie stanowi podstawę do określania stawek minimalnych za sprawy prowadzone przez pełnomocników (adwokatów) z wyboru.

§ 4 ustępy 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 18, ze zm.) stanowi, iż:

1. Opłatę ustala się w wysokości określonej w rozdziałach 2-4, przy czym nie może ona przekraczać wartości przedmiotu sprawy.

2. Ustalenie opłaty w wysokości wyższej niż określona w ust. 1, a nieprzekraczającej 150% opłat określonych w rozdziałach 2-4, następuje z uwzględnieniem:

1) nakładu pracy adwokata, w szczególności czasu poświęconego na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczby stawień w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjętych w sprawie, w tym czynności podjętych w celu polubownego rozwiązania sporu, również przed wniesieniem pozwu;

2) wartości przedmiotu sprawy;

3) wkładu adwokata w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie;

4) stopnia zawiłości sprawy, w szczególności trybu i czasu prowadzenia sprawy, obszerności zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego lub biegłych sądowych, dowodu z zeznań świadków, dowodu z dokumentów o znacznym stopniu skomplikowania i obszerności.

§ 21 ustęp 1 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 poz.18) opłaty wynoszą w postępowaniu przed sądami administracyjnymi:

2) w drugiej instancji:

d) w postępowaniu zażaleniowym – 120 zł.

§ 14 ustęp 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.) opłaty wynoszą w postępowaniu przed sądami administracyjnymi:

2) w drugiej instancji:

d) w postępowaniu zażaleniowym – 240 zł.

To właśnie przepisy stwierdzenia niekonstytucyjności (§4 ust. 1 w zw. z §21 ust. 1 punkt 2 litera d), których domaga się skarżący były przyczyną oddalenia wniosku skarżącego w przedmiocie przyznania kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w wysokości równej stawce minimalnej należnej pełnomocnikom z wyboru. Niekonstytucyjność rozwiązania przyjętego przez ustawodawcę w §4 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu wynika z tego, iż jego obecne brzmienie i dokonywana na jego podstawie wykładnia nakazują uznać, że przewidziano w nim wysokość opłaty należnej adwokatowi ustanowionemu z urzędu w wysokości określonej w rozdziałach 2-4 wskazanego rozporządzenia, to znaczy w wysokości niższej od stawki minimalnej określonej w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265), zatem w wysokości niższej niż taka, która byłaby należna adwokatowi, gdyby prowadził sprawę jako adwokat z wyboru. (Stawka minimalna dla pełnomocnika (adwokata) z wyboru wynosi zgodnie § 14 ustęp 1 punkt 2 litera d rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.) wynosi 240 złotych, skarżący zaś otrzymał kwotę złotych). Takie ustalenie ogranicza prawo do równego traktowania przez władze publiczne osób znajdujących się w tej samej sytuacji oraz zasadę równorzędności stron, powodując, iż wynagrodzenie adwokata z urzędu w tej samej sprawie jest z mocy prawa obniżone względem minimalnego wynagrodzenia adwokata z wyboru, mimo że w sprawie nie zachodzą czynniki umożliwiające podwyższenie stawki dla adwokata z urzędu do wysokości stawki minimalnej adwokata z wyboru. Skarżący stwierdza, iż w ten sposób nie jest przewidziana przez ustawodawcę ochrona praw majątkowych skarżącego jako adwokata, będącego pełnomocnikiem (adwokatem) z urzędu w zakresie uzyskiwanego wynagrodzenia w sprawach, gdzie występuje jako pełnomocnik z urzędu.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 23 kwietnia 2020 r., wydanym w sprawie SK 66/19 obalił domniemanie konstytucyjności § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz.1801), uznając jego niezgodność z art.64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zdanie drugie i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Porównanie brzmienia badanej przez Trybunał Konstytucyjny normy prawnej oraz literalnego brzmienia przepisu kwestionowanego w skardze prowadzi do stwierdzenia, że skarżone normy dyskryminują adwokatów w taki sam sposób. Przed orzeczeniem w sprawie o sygn.akt SK 66/19 przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 3

października 2016 r. wydane zostały przez Ministra Sprawiedliwości rozporządzenie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Nowa treść §4 ust. 1 niewiele różni się od treści przepisu będącego przedmiotem badania Trybunału Konstytucyjnego w sprawie SK 66/19.

Skarżący podnosi, iż potrzeba rozpoznania sprawy wynika z tego, iż przez zaniechanie legislacyjne ciężar stosowania przepisów Konstytucji wprost został przerzucony na sądy powszechne, sądy administracyjne i Sąd Najwyższy. Nie każdy sąd powszechny i sąd administracyjny decyduje się na pominięcie kwestionowanych przepisów rozporządzenia bez ich formalnego uchylecia przez Trybunał Konstytucyjny co stało się w sprawie na gruncie, której doszło do naruszenia prawa skarżącego czyli przez Wojewódzki Sąd Administracyjny Uzasadnia to konieczność złożenia niniejszej skargi.

Od listopada 2016 r. opłatę składającą się na koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa określa się już nie w wysokości ½ opłaty maksymalnej określonej w rozdziałach 2-4 rozporządzenia jak było w poprzednim rozporządzeniu (z 2015 roku), ale w wysokości określonej w rozdziałach 2-4 wskazanego rozporządzenia, zaś zgodnie z § 4 ust. 2 sąd nadal ma prawo podwyższyć wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu do wysokości 150% opłat określonych w rozdziałach 2-4 rozporządzenia. Wysokość opłaty stanowiącej wynagrodzenie adwokata z urzędu określona w rozdziałach 2-4 rozporządzenia z 3 października 2016 r. została określona w wysokości niższej niż stawka minimalna określona dla adwokata (pełnomocnika) z wyboru, zatem ten sam sposób rozwiązania kwestii wysokości wynagrodzenia dla adwokat z urzędu w postaci ustalenia wysokości wynagrodzenia dla adwokata (pełnomocnika) z urzędu w wysokości poniżej stawki minimalnej pełnomocnika z wyboru został zachowany. W rozporządzeniu regulującym wysokość wynagrodzenia dla adwokata z urzędu wydanym w 2015 roku stawka z rozdziałów 2-4 była wysokością wynagrodzenia maksymalną, w zaskarżonym rozporządzeniu stawką najwyższą jaką może uzyskać adwokat (pełnomocnika) z urzędu jest kwota określona jako 150% wysokości stawek z rozdziałów 2-4 zaskarżonego rozporządzenia. Obecne wynagrodzenie maksymalne dla pełnomocnika (adwokata) z urzędu jest niższe niż stawka minimalna przysługująca pełnomocnikowi (adwokatowi) z wyboru. W ten sposób system wynagradzania nadal obowiązuje dyskryminujące pełnomocnika (adwokata) z urzędu unormowanie, gdy Trybunał Konstytucyjny uznał taki rodzaj rozwiązania za niespełniający wzorca konstytucyjnego.

Wskazanie konstytucyjnych wolności lub praw skarżącej, które zostały naruszone wraz z uzasadnieniem zarzutu niezgodności kwestionowanych przepisów rozporządzenia i określeniem sposobu naruszenia.

Artykuł 32 ust. 1 Konstytucji statuuje zasadę równości, przy czym odnosi się ona zarówno do stosowania prawa (wszyscy są równi wobec prawa), jak i stanowienia prawa (prawo do równego traktowania przez władze publiczne, w tym przez władze ustawodawczą). Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji każdy ma prawo do takiego traktowania, jak osoby znajdujące się w analogicznej (co do istotnych elementów) sytuacji (postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 października 2001r. w sprawie o sygn. akt. SK 10/01).

W interpretacji Trybunału Konstytucyjnego art. 32 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, iż „zasada równości jest fundamentalną zasadą przenikającą całe postępowanie cywilne, nie wyłączając regulacji związanej z kosztami procesu i pomocą prawną świadczoną z urzędu” (Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16.06.2008 roku w sprawie o sygnaturze akt. P 37/07).

Z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wynika, że istotą tej zasady jest zakaz różnicowania ochrony praw majątkowych ze względu na charakter podmiotu danego prawa (wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 25 lutego 1999 r., sygn. K 23/98, OTK ZU nr 2/1999, poz. 25; 28 października 2003 r., sygn. P 3/03, OTK ZU nr 8/A/2003, poz. 82 oraz 24 lutego 2009 r., sygn. SK 34/07, OTK ZU nr 2/A/2009, poz. 10). Gwarancja ochrony nie jest jednolita dla wszelkich kategorii praw majątkowych, gdyż jej różny zakres wynika z treści i konstrukcji poszczególnych praw, a równość ochrony powinna być odnoszona do praw tej samej kategorii (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 2 czerwca 1999 r., sygn. K 34/98, OTK ZU nr 5/1999, poz. 94). Trybunał Konstytucyjny wskazywał, że art.64 ust. 2 Konstytucji nie tylko nawiązuje do zasady równości, ale też daje wyraz ogólnemu stwierdzeniu, że wszystkie prawa majątkowe muszą podlegać ochronie prawnej (takie stanowisko w wyrokach Trybunału Konstytucyjnego z: 13 kwietnia 1999 r., sygn. K 36/98, OTK ZU nr 3/1999, poz. 40 oraz 14 marca 2006 r., sygn. SK 4/05, OTK ZU nr 3/A/2006, poz. 29).

Zróznicowanie sytuacji adwokatów z wyboru i z urzędu przez kwestionowaną normę narusza zasadę równości. Z tych względów, zdaniem skarżącego z treści **art. 32 ust. 1 Konstytucji** i wynikającego z tego przepisu prawa do równego traktowania przez władze publiczne, wynika, iż uchwalane przepisy winny stanowić o tym, iż adwokaci ustanowieni jako pełnomocnicy, niezależnie od tego czy zostali ustanowieni z urzędu, czy też są pełnomocnikami z wyboru, mają prawo do równego traktowania. Konsekwencją tego, ustalone na podstawie obowiązujących przepisów prawa, wynagrodzenie adwokatów ustanawianych z urzędu powinno być równe, niezależnie od tego, czy adwokat został ustanowiony z urzędu, czy też z wyboru.

Minister Sprawiedliwości, mimo braku odpowiedniego umocowania, dokonał zróznicowania stawek wynagrodzenia według kryterium podstawy umocowania pełnomocnika dla strony, inaczej traktując adwokatów świadczących pomoc prawną z urzędu oraz adwokatów działających jako pełnomocnicy z wyboru w sytuacji braku podstaw do różnicowania ich sytuacji prawnej. Zdaniem skarżącego z art. 32 ust. 1 Konstytucji wynika, że wynagrodzenie pełnomocników występujących w podobnej rodzajowo sprawie powinno być równe i nie może zostać określone inaczej w zależności od tego czy adwokat jest pełnomocnikiem z urzędu czy z wyboru

Trybunału Konstytucyjnego wielokrotnie wyrażał stanowisko, że w demokratycznym państwie prawnym zasadą powinno to, iż każdy ma prawo do takiego traktowania, jak osoby znajdujące się w analogicznej sytuacji. Wszystko to oznacza, iż w ocenie skarżącego zostało naruszone prawo do równego traktowania przez władze publiczne adwokata z urzędu będącego skarżącym w sprawie.

Zgodnie z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyraża zasadę równej ochrony praw majątkowych. Zgodnie z powyższym przepisem własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej.

Powyższy przepis nakłada na ustawodawcę nie tylko obowiązek ustanowienia przepisów i procedur udzielających ochrony prawnej prawom majątkowym, ale także obowiązek negatywny powstrzymania się od przyjmowania regulacji, które mogłyby pozbawiać ochrony prawnej lub też ochronę tę ograniczać. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 kwietnia 1999 roku (K 36/98) wskazana norma konstytucyjna daje wyraz stwierdzeniu, że wszystkie prawa majątkowe muszą podlegać ochronie prawnej. Istotą wyrażonej zasady jest zakaz różnicowania ochrony praw majątkowych ze względu na charakter podmiotu danego prawa, co podkreślał wielokrotnie Trybunał Konstytucyjny w swoim dotychczasowym dorobku orzecznictwem. W dotychczasowym orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (wyrok K 34/98) podnoszone jest ponadto, że zasada równej dla wszystkich ochrony prawnej w płaszczyźnie podmiotowej oznacza zakaz różnicowania intensywności ochrony pomiędzy podmiotami prawa prywatnego, osobami fizycznymi, podmiotami prawa publicznego czy też państwem. Chodzi tu zarówno o regulacje pozytywne (lub ich brak) na poziomie ustawy, jak i sytuacje, w których określone prawo (uprawnienie) majątkowe zostało przyznane przez ustawodawcę, natomiast podustawowa regulacja wykonawcza - wbrew wytycznym delegacyjnym - dokonuje jego ograniczenia (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 czerwca 2018 r., sygn. SK 4/17).

Wymieniony przepis ustawy zasadniczej odnieść należy w równym stopniu zarówno do prawa własności, jak też innych praw majątkowych. W tym także praw majątkowych wynikających z norm określonych przez ustawodawcę, odnoszących się do ustalonego wynagrodzenia za czynności podejmowane jako świadczenie profesjonalnej pomocy prawnej na rzecz podmiotów, uprawnionych do pomocy państwa w zakresie korzystania z pomocy prawnej z urzędu. Pomoc ta w praktyce realizowana jest m.in. poprzez wyznaczenie dla strony adwokata z urzędu celem reprezentacji podmiotu w postępowaniu sądowym.

Zaskarżona norma prawna narusza również art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji, bowiem nie chroni praw majątkowych - w postaci prawa do wynagrodzenia za świadczoną pomoc prawną z urzędu – adwokata powołanego z urzędu, który otrzymuje wyłącznie mniejszą część wynagrodzenia adwokata ustanowionego z wyboru. Konstytucja w art. 64 ust. 2 wprowadziła wprost prawo do równej ochrony dla wszystkich - praw majątkowych, do których niewątpliwie należy prawo do wynagrodzenia za usługi świadczone przez adwokata powołanego z urzędu.

Jan Paweł II w encyklice *Laborem exercens* w 1981 roku pisał „*Wypada także stwierdzić, że sprawiedliwość ustroju społeczno-ekonomicznego, a w każdym razie jego sprawiedliwe funkcjonowanie, zasługuje ostatecznie na osąd wedle tego, czy praca ludzka jest w tym ustroju prawidłowo wynagradzana. W tym punkcie docieramy znów do pierwszej zasady całego porządku społeczno-etycznego, a jest to zasada powszechnego używania dóbr. W każdym ustroju, bez względu na panujące w nim podstawowe układy pomiędzy kapitałem a pracą, zapłata czyli wynagrodzenie za pracę pozostaje konkretnym środkiem, dzięki*

któremu ogromna większość ludzi może korzystać z owych dóbr, które są przeznaczone dla powszechnego używania: są to zarówno dobra natury, jak też dobra będące owocem produkcji. Jedne i drugie stają się dostępne dla człowieka pracy na podstawie zapłaty, jaką otrzymuje on jako wynagrodzenie za swą pracę. Stąd właśnie sprawiedliwa płaca staje się w każdym wypadku konkretnym sprawdzianem sprawiedliwości całego ustroju społeczno-ekonomicznego, a w każdym razie sprawiedliwego funkcjonowania tego ustroju. Nie jest to sprawdzian jedyny, ale szczególnie ważny i poniekąd kluczowy."

Zaskarżona norma prawna prowadząca do obniżenia wynagrodzenia zasądzonego na rzecz adwokata z urzędu, nie spełnia kryteria określonego w **art. 31 ust. 3 Konstytucji**, albowiem: wynika z rozporządzenia, a nie ustawy (tym samym nie spełniono warunku legalności ograniczenia prawa do uzyskania równego wynagrodzenia adwokata z urzędu w stosunku do wysokości wynagrodzenia pełnomocnika (adwokata) z wyboru) oraz nie realizuje żadnego z celów uznanych za doniosłe konstytucyjnie (nie jest spełniony warunek celowości, o którym mowa w **art 92 ust 1 zdanie pierwsze Konstytucji** czyli równego potraktowania adwokatów z wyboru i z urzędu).

Przepis **art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej** wyraża standard, jaki powinno spełnić zarówno przepisy rozporządzenia, jak też upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia. Stanowi on wzorzec kontroli zarówno przepisów upoważniających, jak też rozporządzeń wydanych na ich podstawie.

Rozporządzenie powinno posiadać trzy cechy: "Po pierwsze, rozporządzenie musi być wydane na podstawie wyraźnego (nieopartego tylko na domniemaniu ani na wykładni celowościowej), szczegółowego upoważnienia ustawy w zakresie określonym w upoważnieniu. Po drugie, musi być wydane w granicach udzielonego przez ustawodawcę upoważnienia, w celu wykonania ustawy. Po trzecie, rozporządzenie nie może być sprzeczne z normami Konstytucji, aktem ustawodawczym, na podstawie którego zostało wydane, a także ze wszystkimi obowiązującymi aktami ustawodawczymi, które w sposób bezpośredni regulują materie będące przedmiotem rozporządzenia. (...) Naruszenie choćby jednego z tych warunków może powodować zarzut niezgodności rozporządzenia z ustawą" (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 31.5.2010 r., U 4/09, OTK-A 2010, Nr 4, poz. 36 wraz z cyt. tam orzecnictwem).

Kontekst niniejszej skargi dotyczy problematyki przekroczenia granic upoważnienia przez ustawodawcę na poziomie rozporządzenia.

Rozporządzenie nie może regulować kwestii wykraczających poza zakres spraw przekazanych do unormowania przepisem upoważniającym. W takiej sytuacji rozporządzenie staje się aktem samoistnym, przez co narusza zarówno przepis upoważniający do jego wydania, jak też art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. Jest to oczywista konsekwencja funkcji rozporządzenia w systemie źródeł prawa. Jakikolwiek względy praktyczne albo pragmatyczne ani – nawet najbardziej celowe czy racjonalne – okoliczności związane z potrzebą rozstrzygnięcia problemów społecznych nie mogą usprawiedliwiać wykroczenia poza upoważnienie ustawowe (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 5.10.1999 r., U 4/99, OTK 1999, Nr 6, poz. 118).

Wykonawczy charakter rozporządzenia oznacza, że funkcją rozporządzenia jest konkretyzacja (uszczegółowienie), a nie zmiana, uzupełnienie czy powtórzenie norm zawartych w ustawie (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30.4.2009 r., U 2/08, OTK-A 2009, Nr 4, poz. 56). Rozporządzenie powinno w założeniu umożliwiać prawidłowe stosowanie ustawy przez stworzenie właściwych warunków (technicznych, organizacyjnych, proceduralnych) dla realizacji norm ustawowych, nie może natomiast modyfikować treści tych norm (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 16.2.2010 r., P 16/09, OTK-A 2010, Nr 2, poz. 12).

Naruszenie praw i wolności w zakresie podanych wzorców konstytucyjnych polegało:

Art. 31 ust. 3 Konstytucji RP - ograniczenie praw i wolności – w rozporządzeniu, a nie w ustawie, tym samym wskazuje, iż naruszenie art. 31 ust. 3 dotyczy ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw - wskazuje, iż ograniczenie tych praw nastąpiło w rozporządzeniu, a zgodnie z art. 31 ust. 3 winno nastąpić w ustawie, a nie zaszły żadne okoliczności konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób, aby ograniczyć te prawa, w związku z czym konieczne jest podanie art. 31 ust. 3 Konstytucji, jako niezbędnego wzorca badania konstytucyjności,

Art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP został wskazany w związku z innymi przepisami Konstytucji, zaskarżone przepisy nie spełniały celu rozporządzenia czyli zwrotu na zasadach równości kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu tak jak adwokata z wyboru.

Naruszenie art. 64 ust. 2 Konstytucji RP prowadzi do braku ochrony prawa własności i innych praw majątkowych w postaci wynagrodzenia za wykonaną pracę. Narusza to Konstytucyjne prawo do ochrony własności i innych praw majątkowych. Roszczenie o równe wynagrodzenie jest zaś niewątpliwie innym

prawem majątkowym na gruncie Konstytucji RP. Dodatkowo z art. 64 ust 2 wprost wynika, iż wprowadzono konstytucyjne prawo do równej ochrony prawnej własności innych praw majątkowych. Zaskarżona norma prawna uregulowała zaś prawo do wynagrodzenia - za tą samą sprawę, dla osób posiadających te same uprawnienia zawodowe, na zasadach nierównych, adwokat ustanowiony z urzędu otrzymał wynagrodzenie w kwocie 120 zł netto, a adwokat, który jest ustanowiony z wyboru, mógłby otrzymać wynagrodzenie w kwocie nie mniejszej niż 240 złotych netto.

Naruszenie art.32 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji RP zaskarżone przepisy naruszyły zasadę równości nie zapewniono tej samej ochrony prawnej adwokatowi z urzędu w zakresie prawa do wynagrodzenia za pracę jak adwokatowi z wyboru, nastąpiło odstępstwo w zakresie równej ochrony praw majątkowych adwokatów z wyboru i z urzędu.

Podsumowując naruszenie moich konstytucyjnych praw i wolności nastąpiło poprzez naruszenie prawa do zapewnienia ochrony praw majątkowych skarżącego, gdyż nastąpiło obniżenie minimalnego wynagrodzenia adwokata działającego z urzędu w stosunku do tego, które osiąga adwokat z wyboru. W rezultacie dochodzi do niesprawiedliwego obniżenia wysokości wynagrodzenia adwokata z urzędu. Praca adwokata z urzędu na gruncie obowiązujących przepisów zawsze będzie słabiej wynagradzana niż praca adwokata z wyboru. Obecne rozwiązania dyskryminują skarżącego jako pełnomocnika (adwokata) z urzędu w stosunku do pełnomocnika z wyboru. Obowiązujące przepisy naruszają prawo skarżącego do równego traktowania przez władzę publiczną. Dodatkowo obowiązujące przepisy zostały wydane w rozporządzeniu, a z uwagi na fakt, iż obniżenie wysokości wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu w stosunku do tożsamej pracy wykonywanej jako pełnomocnik z wyboru ograniczają moje prawa do uzyskiwania równego wynagrodzenia o wszystkich istotnych elementach powinna rozstrzygać ustawa.

adwokat W S

1. Cztery odpisy skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami.
 2. Odpis zażalenia na postanowienie z września 2022 roku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł w przedmiocie odmowy sporządzenia uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł z lipca 2022 roku na piśmie.
 3. Postanowienie z listopada 2022 Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie oddalające zażalenie na postanowienie w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z lipca 2022 r., sygn. akt
 4. Postanowienie referendarza sądowego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł z grudnia 2022 roku w przedmiocie przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.
 5. Sprzeciw z dnia stycznia 2023 roku od postanowienia referendarza sądowego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z grudnia 2022 roku w przedmiocie przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.
 6. Postanowienie z lutego 2023 roku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oddalające sprzeciw z stycznia 2023 roku od postanowienia referendarza sądowego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł z grudnia 2022 roku w przedmiocie przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.
 7. Urzędowe poświadczenie doręczenia w dniu 3 lutego 2023 roku postanowienia z lutego 2023 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalającego sprzeciw z stycznia 2023 roku od postanowienie referendarza sądowego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł z grudnia 2022 roku w przedmiocie przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.
 8. Kopia legitymacji adwokata W S -**wykazanie faktu, iż skarżący jest adwokatem.**
- Załączniki skargi stanowią 22 strony ponumerowanych załączników.**